

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földművel. Szövetség.)
Telefon: 1-155-62.
Postatakarékpénztári csekkzámla: 25.183.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádles gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1936.

XVII. évfolyam, 39. szám.

Szeptember hó 27.

Áldatlan vita a falusi értelmiség körül

Az utóbbi időben írók és szociológusok, akik a falusi nép helyzetének feltárására vállalkoztak, több ízben kedvezőtlen véleményt nyilvánítottak a magyar falvak vezetőiről. Szemére vetik, hogy kasztszerűen elkülönül a néptől, nem érez vele együtt nehéz sorsában, elhanyagolja érdekeit, sőt önző magatartásával a nép helyzetének rosszabbodását idézi elő.

Ezek a vádak nagyon súlyosak s ha megfelelően a valóságnak, alig lehetne menteséget találni reájuk. Mi azt hisszük, hogy itt is, mint az emberi társadalom annyi más viszonylatában, korunk sajnálatos jelenségével:

az ellentétek veszedelmes kifeleződésével állunk szemben.

Ellentétek mindig voltak és lesznek, amíg csak emberek élnek a földön. Ha nem sikerül az állam szociális intézkedéseivel vagy társadalmi uton ezeket enyhíteni, mint ahogy ez sok helyen nem sikerült, akkor azok előbb-utóbb a társadalom békéjét veszélyeztető arányokat öltenek. Nem szükséges ehhez egyes rétegek nagyobb önzése, az emberek fokozott érzékenysége és nyomorúsága kihívás nélkül is táplálja és növeli a feszültséget. Ilyenkor aztán rendszerint nehéz megítélni, hogy a túrelmentesség nagyobb-e vagy a szociális igazságtalanság, mely az ellentétek okozója szokott lenni.

Tagadhatatlan, hogy a magyar falvak helyzete ma nem nyújt megnyugtató képet. Az elhanyagoltság, a bajok legfőbb forrása sokkal régebb keletű s így sokkal mélyebbet vágott, semhogy kisebb intézkedésekkel azon segíteni lehetett volna. Ez az elhanyagoltság csak részben társadalmi eredetű, nagyobb része sok évtizedes kormányzati hibákra és mulasztásokra vezethető vissza, amelyek

helyi társadalmi eszközökkel csak nagyon kis mértékben sikerült pótolni azokon a helyeken is, ahol erre dicséretet érdemlő erőfeszítések történtek.

Bizonyos, hogy a falusi értelmiség többet tehetett volna, de ugyanaz a falusi népre is, mely passzív, közömbös magatartásával és belerögződött bizalmatlanságával sok lelkes és önzetlen kezdeményező hiúsított meg. Mentésére legyen mondva, hogy sokat csaldott a jóhiszeműségük gyakraan kihalásánál a segítség hiányában jelentkező önzés és szélhámososság. Ott, ahol a vezetés fent elhárított, ahol

hiányzanak a gyengébbeket védő intézmények, ahol a társadalmat annyira elszoktatták az öntevékenységétől, mint nálunk, belenevelve a megfélemlítés válogatott eszközeivel a függés gondolatát, ott nagyon nehéz az értelmiség vezető szerepe, különösen, ha módja sincs arra, hogy szerepére felkészüljön. Épp úgy nem történt itt gondoskodás a vezetők, mint a vezetettek képzéséről. Nem csoda tehát, ha az egyik sok felesleges és haszon-

tan munkával is agyonterhelve, természetes vezetői hivatását nem tudja betölteni, a másik pedig mindenképp elhagyatva, lelkeben a keserűség érzetével azok ellen fordul, akik hozzá térbelileg legközelebb állanak.

Mindkettőt csak szánni lehet: helyzete egyiknek sem irigylésreméltó.

Sem azé, akit egy egészségtelen társadalmi berendezkedés és helytelen irányban fejlődött gazdasági élet egész sulya nyom; de azé sem, aki mellett a látszat szól ugyan, de valójában úgy érzi magát, mintha gyarmaton kellene szolgálatot teljesítenie. Így aztán nem nehéz megérteni, ha néha olyan eszközökkel is dolgozik.

A kiutat nehéz, de nem lehetetlen megtalálni.

Mindenekelőtt a gyengébb néposztályok intézményes és a mainál sokkal hatásosabb védelmére van szükség.

Ez állami feladat. A falusi értelmiséget pedig vissza kell adni a népnek és ránevelni vezetői hivatására. A továbbiakban a közeledést neki kell megkeresni az alsóbb néprétegek felé. Ez másként nem megy, csak ha leszáll a középosztály-szemlélet magas lováról és megszabadul a gyarmati szerep bélyegétől és eszközeitől. Ha így lesz, a jövő falukutatói minden bizonytalansággal nagyobb összhangot és több egyetértést találnak majd a falu társadalmában.

K. M.

Olasz gazdai fjak egyhónapos magyar tanulmányutja

A nemzetek közötti barátság kiemelésének egyik leghathatósabb eszköze az ifjúság kölcsönös kicserélése. A Falu-Gazdaszövetség felismerve a gazdai fju-csereakciók nemzetgazdasági jelentőségét, az évtizedes német-magyar csereakció után megvalósította az olasz-magyar gazdai fju-kapcsolatot is, amelynek keretében negyedik esztendőre nagyobb számú olasz és magyar gazdai fju cserélődik ki. E csereakciók egyrészt kimélyítik a gazdai fjak tudását, bővítik ismeretük körét, megismertetik a vendéglátó állam gazdasági berendezkedésével, népvélet, szokásaival, termelési ágazataival,

másképp pedig szorosabba fűzik azokat a gazdasági kapcsolatokat, amelyek az egymás iránt rokonszenvezet testvér olasz és magyar nemzetek összefűzik. Kizűzött cél az, hogy a két nemzet fjui ne csak tanuljanak, hanem főként barátokat szerezenek a vendéglátó országokban.

A Falu-Gazdaszövetség vezetése mellett nemzetünk nagy barátjának, Mussolininak elgondolása szerint, Edmondo Rossom olasz földművelésügyi miniszter, Starace, a faszistapárt főtitkára és Don Ascanio Colonna budapesti olasz követ támogatásával

ezidén nagyszámú olasz gazdai fju jött hazánkba, akik több mint egy hónapig tartó tanulmányutjuk alatt a mezőhegyesi és kisbéri állami nénelbirtokot, valamint a kehaidai, pápai, csermajori és gri mezőgazdasági szakiskolákat látogattak meg

Különösen tanulmányozták hazánk fejlett állattenyésztését, belterjes mezőgazdálkodásunkat, fejlett szőlés és gyümölcskultúránkat, valamint a budafoki állami borpincészetben a borkezelés különböző módzatait, amelyben — az olaszok véleménye szerint — mi magyarok első vagyunk ma jnben az egész világon. Az olasz gazdai fjak a legnagyobb elragadtatással beszéltek arról a testvéri fogadtatásról, amelyben hazánkban mindenütt — ahol megfordultak — részük volt. Igen sok uradalmat, közép- és kisbirtokot és több faluszövetségi szervezetet tekintettek meg, ahol mezőgazdasági szakismerteket kibővítették.

Elutazásuk előtt Szekeres László dr., a Falu-Gazdaszövetség h. igazgatójának, az olasz-magyar csereakció szervezőjének vezetése mellett Budapesten gyűltek össze, ahol különböző látogatásokat tettek.

Tisztelgés a miniszterelnöknél

Első tisztelgő látogatásukat a Falu-Gazdaszövetség vezetőségénél tették, majd Darányi Kálmán helyettes miniszterelnököt és földművelésügyi minisztert keresték fel, ad igazai miniszter szeretettel és közvetlenséggel fogadta az olasz gazdátársadalom kiküldöttjeit. Szekeres László dr. megköszönte az olaszok nevében



A tolelői „Ábacsar”.

amelyet a spanyol boisevista kormány csapatok aláknáztak és felrobbantottak. Néhány életben maradt felkelő azonban még mindig hősi ellenállást fejt ki a romok mögöl.

a miniszter hathatós támogatását, amellyel lehetővé tette e nagyfontosságú és nagyjelentőségű gazdasági-cserereakció megrendezését. Darányi Kálmán meleg hangon választott az üdvözlésre, hangsúlyozva azt, hogy

magyar és olasz gazdasági-cserereakciók teljesen össze kell jöjjenek, különösen napjainkban, amikor a bolsevista világ nézet fel akarja gyujtani az egész világot.

Aki ragaszkodik a földhöz — mint nemzetünk — az ragaszkodik a valósághoz, a nemzethez és azokhoz az életrészekhez, amelyek a nemzetek lételeményeit képezik. Minden örönnel kapcsolatainkat, hogy gazdasági kapcsolatainkat ne csak megerősítsük, hanem ki is mélyítsük, frömmel köszönti az ifjakat, mint Mussolini nemzetének küldöttjeit és kéri, vigyék haza magukkal ennek az egyszerűes nagymultu nemzetnek szeretetét.

Az olasz gazdasági hatalmas éljenzessel felelték a miniszter szavaira, aki azután hosszasan elbeszélgetett velük.

Az olasz cserereakciók után Marschall Ferenc dr. földmivélségi államtitkár keresték fel a ki üdvözlő szavakra válaszolva, azt hangsúlyozta, hogy a feltorgató törekvésekkel szemben csak a föld népbén bízhatunk. Eppen ezért minden igyekeztünk odairányul, hogy a jövendő gazdamezdekben a föld szeretetével együtt kifejlesszük azokat az erényeket, amelyekre támaszkodva, megírják a jövő néhez terheit is. Az olasz és a magyar gazdasági pillérei lesznek annak az évszázados hagyományos barátságának, amely nemzeteket nemcsak gazdasági, hanem történelmi és kulturális téren is összefűzi. Az olasz nemzet hivatott vezére, Benito Mussolini, a fascizmus megeremtelével Olaszországot Európa egyik legnagyobb és legmozgékonyabb nagyhatalmává tette, igazolva azt, hogy egy nemzet erejét népének egyetértése mutatja meg és azt, hogy csak a fejelem és a munka biztosíthatja a haza jólétét.

Marschall Ferenc államtitkár végül itteni tapasztalataikról kérdezte ki az olasz gazdaságiakat, akik egyhangulag azt felelték, hogy úgy érezték magukat Magyarországon, mint ahogy a testvér éri magát a testvér házában.

Köszönet a Falu-Gazdaságvétségnek

Az olasz gazdaságiak a Falu-Gazdaságvétségben Mayer János ny. földmivélségi miniszternek, a Szövetség elnökének köszönték meg azt, hogy a Szövetség rendezésében több hetet tölthettek el Magyarországon. Az olasz gazdaságiak közül Gabrielle Sciumbatta olasz nyelven köszöntötte Mayer Jánost, kifejezve az olasz gazdaságiak nagy szeretetét Magyarországra iránt.

Mayer János válaszában reámutatott arra, hogy a magyar nemzet szankcióellenes magatartásával is megmutatta, hogy Mussolini barátja és törhetetlenül ragaszkodik ahhoz a fascista szemléhez, amely a munka, meglegedettség, rend és a fejelem országát teremette meg Itáliában.

Amikor hazatérték, — mondták — vigyék magatokkal a magyar földnek szeretetét, amelyet minden lépésnél éreztek és vigyék magatokkal azt is, hogy a magyar falvakban a magyar ifjak érezték a magyarországi, hogy mi a kötelessége. Szívesen követjük Mussolini elveit, amely szerint

viszra kell vezetni a földhöz az elszakadt embertömegeket, mert ha a föld elfordul az emberektől, akkor csak a romlás következhetik be.

A mostani idökben, amikor a bolsevizmus és a nemzeti gondolat vívja döntő harcát, mi a fascista Itáliával

mindig együtt menetelünk a magyar földmives milliókkal egyetemben.

Mayer János szavait hatalmas éljenzessel fogadták az olasz gazdaságiak, akikkel még hosszú ideig elbeszélgetett a Szövetség elnöke. A gazdaságiak ezután látogatást tettek az

olasz falciónban Riccardo Pignatelli hercegél, majd pedig Don Ascanio Colonna herceg, olasz királyi követ látta vendégül öket. Az olasz ifjak a főváros megtekintése után Szekeres László kíséretében visszautaztak Olaszországba.

14.000 hl szesz t borból fognak kifözni

Darányi Kálmán helyettes miniszterelnök szeptember 19-én nagy közönység jelenlétében nyitotta meg a balatonfüredi szőlő-, bor- és gyümölcsélelődíszit. A kiállítási helyiségek előtt Mirbach Antal báró, az Alsóduánantuli Mezőgazdasági Kamara elnöke üdvözlötte Darányi Kálmán helyettes miniszterelnököt, aki válaszában azt hangsúlyozta, hogy a gazdaság csak úgy tudja megéllni a helyt a versenyben, ha legjobb tudásával, legnagyobb szorgalmával végzi azt a munkát, amelyet a jó Isten neki keltjelt.

Ezután a miniszter kíséretével a kiállítás megtekintésére indult és meleg elismeréssel fejezte ki a látottakat felett.

A balatonfüredi szőlőszemlekeretében az Alsóduánantuli Mezőgazdasági Kamara szeptember 19-én ülést tartott Telesi Sándor elnökletével, aki hangsúlyozta, hogy a szeszélelődísznek a bortermelőik kívánása szerint való megoldása nélkül a magyar bortermelőik nem nézhetnek nyugodtan jövőjük elé. Az elnöki megnyitót széleskörű vita követte.

Másnap, szeptember 20-án folyt le mintegy háromezer szőlőszemle nagygyűlése, amelyen Waldobt Kelemen báró, a Magyar Szőlőszemle Országos Egyesületének elnöke tartott elnöki megnyitót, annak a reményének adva kifejezést, hogy a földmivélségi miniszter megértéssel fogja felkarolni szőlőszemleadatásait.

Darányi Kálmán földmivélségi miniszter beszédében utalt arra, hogy az idei termés felül fogja mulni a tavalyit. Eppen ezért foglalkozni kell a borárak tartásának a kérdésével. A kormány olyan megoldásra törekszik, hogy egyhány szászecr hektóliter bor kivonható legyen a forgalomból. Régi kívánásuk a szőlőszemle gazdák, hogy az olcsó borok szeszélelő díszit felzöhetők s ezáltal elvonassanak a piacról és ne nyomják a borok árát. Ugy látszik, sikerül olyan megoldást találni, hogy körülbelül 12—14.000 hektóliter szesz legyen kifözhető borból és a szeszélelő díszit köteles majd azt átvenni. A piacnak ez a tehermentesítése a borárak letérését mégis lehetetlenné fogja tenni.

Természetesen, ez önmagában véve még nem oldja meg a kérdést.

Mégis jelentős lépések kell ezt tekinteni, mert nemcsak a szeszélelő díszitnek kell adoztatni hozni, hanem azoknál is az állam is hozzájárul ehhez az akcióhoz a mezőgazdaság megeremtelésére szolgáló alaphoz.

Darányi Kálmán földmivélségi miniszter ezután kiemelte, hogy épp a nagygyűlés napján adta ki a bortörvény végrehajtási utasítást, amely remélhetőleg növeli fogja a magyar borok iránt megnyilvánult bizalmat és a készülő szesz- és hegyközégi törvényjavallattal együtt közelebb hozza majd a megoldódást a magyar szőlőszemle díszitvágó kérdéseit.

Hosszantartó lelkes éljenzés és taps fogadta Darányi Kálmán földmivélségi miniszternek fontos kijelentéseket tartalmazó beszédét, amely után számos felszólalás hangzott el.

BELPOLITIKA

Báró Neurath német birodalmi külügyminiszter és felesége szeptember 19-én, rokoni látogatásra, repülőgépen Budapestre érkezett. (Mackensen budapesti német követ felesége a német külügyminiszter lénya). A német külügyminiszter másnap két óráig megbeszélést folytatott Kánya Kálmán dr. külügyminiszterrel a két országot érdeklő időszerű kérdésekről. Neurath báró szeptember 21-én megkoszorúta a Hősök Emléküvét, majd a déli órákban Gödöllőre köszönt, ahol a Kormányzó meghívására résztvett a tiszteletére rendezett vadászaton.

Neurath báró a gödöllői vadászaton visszatért a fővárosba, ahol megjelent Mackensen követ ebédjén is itt találkozott a magyar kormány tagjaival. A német külügyminiszter szeptember 24-én visszatért hazájába.

Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter Genfből hazatérve, a sajtó képviselőit előtt nyilatkozatot tett és megállapította, hogy az állam költségvetési helyzete lényegesen javult a bevételek jelentős emelkedése által. Ez a körülmény lehetővé tette, hogy a kormány a hiány fedezése céljából nem vette igénybe a pénzpiacon. A devizahelyzetben egységes rend

uralkodik és a zsupiac megszünt. Végül az új termés biztosítja azt, hogy a költészetben előirányozott bevételek befolyanak. A Nemzetek Szövetségének pénzügyi bizottsága egyelőre jelentésében hasonló megállapításokat tett.

A Független Kisgazdapárt vezére, Eöklhardt Tibor, szeptember 20-án, vasárnap Bihar megyében több együlésen szözlalt fel. Nemzeti összefogást sürgetett, egymás megbeszélésével és mások véleményének meghallgatásával. A külpolitikával foglalkozva, kijelentette, hogy a párisi környelvi békek hangu nemzetközi rendszerre összműködés van. Visszatartotta a kisanant legutóbbi pozícióját értekezletén Magyarországot elhangzott fenyegetéseket, amelyekről azonban nem féltünk, mert nem vagyunk egyedül, vannak barátaink, elsősorban a római paktumot aláíró hatalmak.

VILÁGKRÓNIKA

A Népszövetség új ülészakánák közgyűlése szeptember 21-én kezdődött meg Genfben. Elnökül Samedun Lomas argentin külügyminiszter választották meg.

Magyar részről Kánya Kálmán külügyminiszter és Tanczos Gábor magyar főmegbízott vesz részt a tanácskozásokon.

A közgyűlés mandátumigazoló bizottsága hosszas tanácskozások után elhatározta, hogy a közgyűlésnek javasolja az abesszin kiküldöttök bebocsátását a közgyűlésre. Ez a döntés belátatlan következményekkel jár, mert valószínűleg végleg elzárja az utat Olaszország együttműködése elől. Abesszinia elismerése ellen mindössze négyen szavaztak, köztük Ausztria és Magyarország. Harminckilenc szavazat esett Abesszinia mellett.

Spanyolországban tovább folyik a polgárháború. A kormánycsapatok körében kitört az egyenetlenség, ami természetesen megkönyíti a nemzeti felkelők előnyömulását. A spanyol anarchisták és kommunisták minden képelettel felmúluló időkölés visznek végebe. A Toledo városában fekvő Alcazar erődtímetny nyeloheti sikertelen ostrom után a kormánycsapatok aláknázták és felrobbantották. A robbanás ereje asszonyokat és gyermekeket röpített a levegőbe. A robbanás után a kormánycsapatok előnyömultak, de csakhamar megtorpanak, mert a romok közül az életben maradt felkelők további ellenállást jeztettek ki.

A nemzeti felkelők hadműveletai egyébként tervszerűen és sikerrel folynak.

Titulescu volt román külügyminiszter Sankt-Moritzban súlyos betegség fekszik és az orvosok szerint felépüléséhez nem sok remény van.

Ötmilliósz közmunka indul meg a Tiszántúlon

Darányi Kálmán földmivélségi miniszter tárcája időszerű kérdéseiről többek között a következő nyilatkozatot tette:

— A kormány gondoskodott arról, hogy a tiszántúli aszályos vidékeken az öntözés gazdálkodás fokozatos elterjesztésének céljaira első részletként 5 millió pengő értékű munkát lehessen végrehajtani. Amellett, hogy ebből s még három éven át rendelkezésre bocsátandó összegből a Hármas és Kettős Körös folyónak mintegy 100 km hosszú szakaszát tesszük négy éven belül hajózhatóvá, egyuttal megeremteljük a lehetőséget annak, hogy a Körösök vidékén 30—40.000 kat. hold öntözésre legyen berendezhető.

— A körösi munkáknak az alapja a békeszentandrás dúsasztógyát és hajózási zsupit. Az itt végrehajtandó kerekén 350 ezer köbméternyi földmunkára a versenytorgyalás a legrovidebb idő alatt meg is fog kezdődni.

— A tiszántúli öntözési programunk azonban és a körösi munka csak kisebb részlete. Törve van véve a Tiszántúli nagyobb területének öntözését lehetővé tevő csatornának építése is és ezzel kapcsolatban a Tiszaméren két olyan szivattyútelepnek létesítése, amely több ezer katasztrális hold öntözését teszi majd lehetővé.

— Az Alföld fásításának széleskörű alapon való újrafelvétel a másik, nem kevésbé jelentős akciónak. Az alföldfásítási terv szerint mintegy 100.000

kat. hold irányzatotól a legközelebbi tíz év alatt beerdítendő.

— A beérkezett jelentések szerint a csemekéti iránt igen nagy az érdeklődés, úgy, hogy 25 ezer kat. hold kiterjedésű erdősítés, gazdasági fásítás és fasor megtelepítése mári erre az évre is remélhető.

Végeztül a mezőgazdasági kamarai törvény korszerű módosításáról emlékeztett meg a földmivélségi miniszter, kifejtve, hogy a törvénynek egyes részleteiben való módosítása azt a célt szolgálja, hogy a mezőgazdasági kamaráknak működése kimélyíthető és szélesebb alapkra helyezhető legyen.

5 q szilva — 10 pengő

Negyven paksi szilvatermelő aláírásával panaszos levelet kapunk, amelyet Pach József gazda, lapunk régi olvasója küldött el hozzánk. Arról panaszkodnak a levélírók, hogy az idei bőséges szilvatermesítéket hallatlan olcsó áron kell elkötványélniök.

Hatfilléres árakkal csalogatják be őket a piacra, ott azonban nemvart meglepetés éri őket, mert 2, 3, 4 fillért ígérnek kilójáért. S amit megvásárolnak is, óráig válogatják. Egy koszból legfeljebb 50—60 kilót s a többit közben tönkreteszik. Azért mesterkednek így, hogy minél több koszt várojan sorra. Néha egész nap, ember, dílat élen-szomjan kilóidók.

Pach József gazda megemlíti, hogy öt mássa szilvából sikerült 10 pengőt bevennie. Majd a következőket írja

szózerint és nagyon sok keserűséggel:

„Menteni, amit lehet, mert a törkölyt, seprőt a szemétdombra dobjuk, hiszen meg a fuvart sem fizetik meg. Akkor hol van a munka, a jószág élelmezése, 50 filleres gálíc és a többi?

Téhat megvan megint a kálváriajárás. Minik csak kibírjuk, de az a szegény jószág. Nekem semmi bajom, csak a nép érdeke bánt. Ami nekem van, az semmi: csak kétoldali tudócsuskurut, 1½ milliméteres dobhártyaperepés és fejfővés, de ez mind semmi, kibírja a poraszt. Mert mind- lenünk, utórolkantalokkal, ugy látszik, nem tördélti senki, csak a jó isten...“

Levélirók végül segítségért rimádnok, de olyanért, amely sokáig ne lésson!

Jegyezze hitelszövetkezeti üzletrészt!

A magyar föld az idén sokkal bősé- gesebb természeli jutalmata a gazdák munkájáért, mint az elmúlt esztendőben. Feltétlenül jogosult tehát az a remény, hogy az idén a gazdák ö- zönység bevételei emelkedni fognak. A többi természetű több pénz fog be- folyjni a gazdák ládáiba, mert böcs gazdaságpolitikával sikerült elérni azt, hogy

a termés mennyiségi emelkedé- sét nem rongja le az árak esése.

A szövetkezetek, elsősorban a hitel- szövetkezetek számára igen fontos feladatokat jelent az elkövetkező őszi időszak a fentvázoltak alapján. Eb-

ben az időszakban kell a hitelszövet- kezeti vezetőknek elsősorban arról gondoskodni, hogy az idős gazdák a szövetkezeteknél fenálló adósságaikat rendezzék, illetve törlesszék. A kamatok és tartozások törlesztése révén a hitelszövetkezetekhez folyó vissza a kihelyezett tőkék egy része, amelyet a hitelszövetkezetek vagy utáta kölcsönök folyósítására, vagy pedig saját kölcsönzeteikre teljesíté- sére használhatnak fel.

Ugyancsak ez az ősi időszak a legalkalmasabb arra, hogy a hitelszö- vetkezetek az üzletrésztöke és betét- állomány gyarapítását népszerűsítsék a tagok között. Minden alkalmat meg kell tehát ragadni arra, hogy a fi- gyelmezt felhívjuk az üzletrésztöke gyarapításának jelentőségére és a hitelszövetkezeteknél való betételeh- yezés előnyeire. Tudomására kell hozni még a falvak lakosságának, hogy

a hitelszövetkezetek jelentik a magyar kisemberek számára a

CSAK EGY KIRÁLY-

utca 32. SAROKHÁZ LÉTEZIK

A Vasárnap nagyrabesült olvasóközházának mély tisztelettel ajánljuk cikkeinket, alant jelzett olcsó árak mellett.

Tenisz flanel méterje 49 fillér, divatmintás bársony- flanel méterje 98 fillér, karton kékfestő, műselyem, zefir, sárga molinó, kitünő pamutvászon, vagy angin méterje 69 fillér. Azzurozott függönyetamin méterje 39 fillér, két méter hosszú, kitünő kész lepedő drb-ja P 3.28. Női vagy férfi zsebkendő drb-ja 19 fillér, pohártörő drb-ja 29 fillér, törölköző drb-ja 39 fillér, 140 cm széles drap öltöny- vagy kosztm- szövet méterje P 1.68, 140 cm széles sötétkék vagy fekete szövet méterje P 4.60, 140 cm széles sport- szövet méterje P 2.90. Továbbá különböző gypju- kamgarn férfiöltöny-, nadrág- és kabátszövetmara- dékok igen olcsó árban.



Olvassa figyelemmel:

azaz három méter, 140 cm. széles, ki- tűnő minőségű divatos férfiöltönyszövet sötétkék és fekete szímben is, óriási vá- lálatékban, hozzávalóval együtt P 32.— vagy 29.28 vagy P 19.88

OLCSÓ MARADÉK SZÖVET- ÉS TEXTILRAKTÁR 32 BUDAPEST, KIRÁLY-UTCA 32 SAROKHÁZ

Csak az udvarban Postai megrendeléseket 40 év óta lelkiismeretesen teljesítünk.

Itt levágandó és a rendelésre ragasztandó!

A megrendelő neve és pontos címe:..... község:.....

Up:..... Olvashatóan kérjük kitölteni.

legbiztosabb pénzelhelyezési le- hetőséget,

mert a hitelszövetkezeteknél még soha egy fillér nem vészett el; a hitelszövetkezetek igen méltányos ka- matozást biztosítanak az elhelye- zett betétek után; továbbá a hitel- szövetkezeteknél akár üzletrész, akár betét formájában elhelyezé- sű pénzek soha nem vándorolnak el a

falvból, nem szolgálnak idegen ér- dekekért, mert ezeket a tőkéket a hitelszövetkezetek mindig a falu népe hiteligényeinek kielégítésére for- ditja.

A magyar falvak népe a jóakaratu és józan tanácsot mindig megértés- sel fogadja. Meg vagyunk grózzóve, hogy a falusi hitelszövetkezetek töké- gyarapításra irányuló törekvéseit is a kiávdatos siker fogja koronázni.

az új 37. M. Kir. Cs. Szálysorajáték

Játékterve ismét megjavítottat!

Óriási nyeresí esélyek!

Fő és nagy nyeremények:

- 111 á 1.000
- 43 á 2.000
- 23 á 3.000
- 21 á 4.000
- 24 á 5.000
- 32 á 10.000
- 1 á 15.000
- 21 á 20.000
- 1 á 25.000
- 1 á 35.000
- 1 á 40.000
- 1 á 45.000
- 1 á 55.000
- 1 á 55.000
- 1 á 70.000
- 1 á 100.000
- 1 á 300.000
- 1 á 400.000

szó. szó. aranypengő. Az elérhető legnagyobb nyeremény

700.000

aranypengő.

Az I. oszt. sorsjegyek hivatalos ára:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
28 P	14 P	7 P	3 1/2 P

az összes kórástörőknél!

Rendeljen meg ma, fízetni van ideje legkésőbb a tuzás előtt.

A húszosok október 17-én kezdődnek!

Husz tanfolyammal indul a Faluszövetség őszi gyakorlati munkája

Pár hónappal ezelőtt a Vasárnap hasábjain jelentettük be, hogy a Falu-Gazdaszövetség női szakosztá- lyra

gyakorlati tanfolyamok ren- dezésével téli foglalkozás-hoz, új kereseti lehetőségekhez akarja juttatni a falu népét

s most, az ősz kezdetén, már örven- detes adatokkal számolhatunk be a nyári előkészítő munka sikeréről. Felhívásunkra az ország minden ré- széből jelentkeztek gazdakörök, közsé- gek és testületek, kérve, hogy ház- tartási vagy háziipari tanfolyamok rendezésével segítsük jobb megélhe- téshez az inséges népet.

A beérkezett kéréseknek természe- tesen a Szövetség a legnagyobb kész- séggel tesz eleget és a női szakosztály az eddigiek szerint az ősz folya- man Nográd, Heves, Borsod, Szab- oles, Szatmár, Veszprém, Somogy, Bereg és Pest vármegyékben indítja el a munkát s rendez egy-, két- vagy háromnapos tanfolyamokat, mindenütt a helyi szükségletekhez és a jelentkezők számára alkalmazkodva.

A szabás-varrási tanfolyamokon a fehérművi és egyszerűbb felsőru- hák készítését tanulják meg a leány- nyok és asszonyok. Legelőször a régi viseltes ruhákból próbálnak újat alakítani, a felhőkétből a gyermekeknek, hogy minél kevesebb

kiadással, minél nagyobb anyagmeg- takarítással tudják elkészíteni a szükséges ruhaféléket maguk és csal- dójuk részére.

A kézimunka-tanfolyamokon az oktatás himzések, csipkéminták ter- vezése és népies motívumok, színezé- sek felhasználására is kiterjed. Fő- leg olyan helyeken lehet veze szép eredményeket elérni, ahol a kézimun- kák értékesítése már meg van szer- vezve.

A népművészeti és háziipari fog- lalkozatokon hasznos háztartási tárgyakat és gyermekjátékokat ké- szítenek a tanfolyam résztvevői. A házánál található selyem-, posztó- és pamutmaradványokat ezen a tan- folyamon jól lehet használni ba- bák, kitömött állatok, művirágok, lámpaernyők és apró karicsonyfűz- kek készítésére; tanulnak azoknival raffiafonást és horgolást, kosár- és papusfonást, virágtartók, fényképt- artók készítését s ha férfiak is je- lentkeznek a tanfolyamra, lombfü- rézmunkát és azok kifésztését. Ezzel a munkával a résztvevők nemcsak kézügyességüket és ízlésüket fejlesz- tik, hanem részint saját használatra, részint eladásra a hosszú téli hóna- pok alatt sok hasznos tárgyat készí- thetnek, melyeknek nyersanyaga ren- dezés szerint a házi lombtörő kitélik.

A szövetség tanfolyamokon a szövés- sel járó valamennyi munkálatokat meg-

tanulják a résztvevők, vászon-, rongy- és szőnyegszövést s azoknak szép színösszeállítását is gyakorolják. Amely vidéken van fűz- vagy gyé- kénytelép, sok a szalma-, vagy kukorica- hancs vagy esetleg az állati bő- rök feldolgozásához értenek valamit, ott kosárfonó-, gyékényfonó-, szal- mafonó-, kukoricahancs-készítő- vagy bőrkészítő-tanfolyamot állított be a Szövetség.

Gyermekjátékokat és hasznos ház- tartási cikkeket készítő tanfolyamok lesznek az ősz folyamán Tahitótfalu és Hevesen; szabás-, varrási tanfolyam Mátraeszerbelyben, Abodon, Nagypírten, Kisbörzsönyben, Bereg- sárványban és Beregdarabon; kézi- munkatanfolyam Aldebrón; szövetan- folyam Mikófalván; kukoricahancs- készítő tanfolyam Hodászban; fafarag-ás Hasznoson; vegyes háziipari Zé- mányban és Somogyzilen; háztartási és gazdasági tanfolyam Núrabrány- ban és Kisoroszáiban, végül méhészeti Beregsárványban és Beregdarabon.

Több tanfolyam még szervezés alatt áll, azért felhívjuk mindazokat a községeket, amelyeknek kérvénye későbbben futott be, hogy türellemmel várják be értesítésünket, mert a tél folyamán reagjuk is sor kerül.

Mutató meg... a VASÁRNAP-on!

Az ebeket be kell oltatni veszettség ellen!

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki az ebeknek veszettség ellen való kötelező védőoltásról, amelynek rendelkezései szeptember 14-én hatályba léptek.

A rendelet szerint az alább követező vármegyék, városok és községek területén csak olyan ebet szabad tartani, amely veszettség ellen beoltott és a beoltás időpontjától számított 1 év még nem telt el:

- a) Győr, Moson és Pozsony, Esztergom és Komárom, Sopron, Vas, Veszprém és Fejér vármegyék, továbbá Sopron, Győr és Sárospatak törvényszékhelyi jogú városok területén;
 - b) Zala, Somogy, Tolna és Baranya vármegyék, továbbá Pécs törvényszékhelyi jogú város területén;
 - c) Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyének következő községeiben: Albertfalva, Csepel, Nagytétény, Soroksár, Dunaharaszti, Páriszentlőrinc, Pestszentimre, Vecsés, Rákospöte, Rákosszentimre, Rákosszentpál, Tököslejtő, Saslombó, Mátyaújföld, Ónkota, Csémer, Rákosszentmihály, Pestújhely, Alag, Dunakeszi, Bókásmegyér, Budakalász, Úrdom, Pesthidegkút, Nagykovácsi, Budakeszi, Budapest, Törökbalint és Budatétény, továbbá Budafok, Újpest, Rákospalota, Kispest és Pestszentmárton megyei városok területén;
 - d) Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyéje pomázsi és budakirányi járásának a) pontban nem említett többi községe, továbbá Szentendre megyei város területén;
 - e) Bácsbólygó vármegyéje és Baja törvényszékhelyi jogú város területén.
- B) szablyai kövületnek és a fentebb megjelölt területeken veszettség ellen való védőoltás nélkül is tartható a háromhónapos kort el nem érte ebek, az átutazók és látogatók által ideiglenes tartásra behozott ebek a behozataltól számított 14 napig, továbbá az állandó tartásra behozott ebek, amelyek előbbi tartási helyükön veszettség ellen beoltottak, a behozataltól számított 3 napig, az előbbi tartási helyükön beoltott ebek pedig a beoltás időpontjától számított 1 évig.

Állatok őrzése az ország területén csak olyan ebet szabad használni, amelyet veszettség ellen beoltottak és a beoltás időpontjától számítva egy év még nem telt el.

Állatok őrzésével foglalkozó egyéneknek (pásztorok, kondások, juhászok, csikósok, kanászok stb.) tízes olyan három hónaposnál idősebb ebet tarthatnak, amely veszettség ellen egy évnek és a fentebb nem volt tekintet nélkül arra, hogy az illető ebet állatok őrzésére használják-e vagy sem. Annak megállapítása végett, hogy kinek van a fentiek értelmében veszettség ellen való védőoltás kötelezettsége alá tartozó eke, a helyi állategészségügyi hatóság köteles a háromhónapos kort megölt ebek ebek birtokosait, illetve ebeknél költő-költés folyozásán alatt a rendeletben előírt minta szerinti nyilvántartásban összeírni és a kitöltött nyilvántartást a helyhatóságnak, vagy ahol ilyen nincsen, a járási m. kir. állatorvosnak megküldeni. Az ebek övközi szorulatának, vagy apadásának megállapítása végett minden köteles a háromhónapos kort elérő, saját tenyésztésű, vagy új beszerzésű ebét az elválasztást, illetve a beszerzést követő három nap alatt, a veszettség ellen már beoltott ebeknek bármely ok következtében történt elhullását, ledőlését, vagy elidegenítését (eladását, elcserezését, elajándékozását) vagy elhagyását, illetve eltűnését azonnal a helyi állategészségügyi hatóságnak bejelenteni, amely a bejelentést nyomában átteszi az illetékes állatorvoshoz, a nyilvántartásba való bejegyzés végett.

A veszettség ellen való védőoltás kötelezettsége alá tartozó ebeket birtokosaik jogosultak bármely szabadon választott, gyakorlatra jogosított állatorvossal önként beoltatni, még pedig október hó 15-ig, illetve Baranya, Bácsbólygó, Somogy, Tolna és Zala vármegyék területén október hó 1-től 31-ig.

végül az állatok őrzésére használt ebeket minden év február hó 1-től, március hó 1-éig, illetve az időközben beszerzett ebeket 3 napon belül. Az oltást végző

állatorvos oltási bizonyítványt állít ki. Azokat a veszettség ellen védőoltásra kötelezett ebeket, amelyeket birtokosaik a fentebb jelzett határidőig önként be nem oltattak, a helyhatóság állatorvos, ahol ilyen nincs, a járási állatorvos javaslatára az elsőfokú állategészségügyi rendőrt hatóság kötelezi késedelem nélkül beoltatni. Erre vonatkozó véghatározat ellen nincs helye fellebbezésnek. Tömeges oltás esetén költségkímélés céljából az ebeket lehetőleg egy helyre

kell csoportosítani és az ebek birtokosai tartoznak az oltandó ebet megfizetni és az oltásra előkészíteni. Az oltást végző állatorvos köteles figyelmeztetni az oltott eb birtokosát, hogy az oltás nem biztosít minden esetben tökéletes védelmet és az oltás révén szerzett védelem is legfeljebb csak egy hónap tart. Az ebek oltásukat az oltási bizonyítványt kell kelteteni. 1997. évi január hó 1-től kezdve akkor is tilos ebek-egészségügyi bizonyítvány felmutatása nélkül kiszolgáltatni, ha az ebeket le is fizették. Az ebek-egészségügyi hiánya miatt a gyepmester által behozott ebet igazolt birtokosa csak akkor vihatja ki, ha az illető eb veszettség ellen be van oltva.

Az oltásból felmerülő költségek, nevezetesen az oltóanyag önköltségei ára és az oltó állatorvos díjai az oltott eb birtokosát terhelik.

Mezőgazdasági termelés föld nélkül

A napilapokban többször olvastunk már azokról a kísérletekről, amelyek a mezőgazdasági termelés földnélküli megvalósítását célozzák, de a technikai és vegyszertudomány mai óriási fejlettsége és teljesítményei ellenére is tartózkodással fogadtuk ezeket a híradásokat. Most azonban, hogy az egyik komoly budapesti napilap munkatársa Londonban személyesen gyözött meg a hihetetlennek látszó kísérletek eredményéről, szükségesnek tartjuk mi is, hogy a csodálatos újítás mibenlétét lapunk olvasóival megismertessük.

Amit a német és angol uttorok már régen bebizonyítottak, hogy a mezőgazdasági termelés nélkülözheti a földet, azt most két fiatal angol tudós, Hitchin Thomas dr. és W. C. Dushwood az egész világ bámulatára gyakorlatilag is megvalósították.

A két fiatal angol négyévi kísérletezés után bámulatosan egyszerű varázsszereként készített, amelyben a föld termőerejét vegyi folyadék pótolja.

Ez a folyadék a legjobb termőföldi vegyi tulajdonságait egyesíti és mellette még a trágyázást is teljes mértékben pótolja.

A fényesre galvánzott vaszekrényben tiz egymásföldi helyzetű póc van. Minden póc egy tálcá. Minden tálcá naponta egy polccal följebb kerül. Az utolsó polcon, a tizedik nap beérlik a termés. Csak le kell emelni a tálcát, amely magától leválik. Tíz nap alatt a legelső tálcára sórt mag sulya megőszörzödött. A vaszekrényben beért termés lehet kukorica, árpa, zab, rozs, buza, len, szójabab, vagy akármily zöldségféle is. Nagyságára nem éri el a szabadban és természetes uton termelt vetemény nagyságát, de mindenben ugyanazokat a tulajdonságokat mutatja. Tápértéke, vitamintartalma azonban ugyanannyi, ha nem több!

A találmány különösen az állattenyésztés szempontjából óriási jelentőségű. A jószág naponta friss takarmányt kaphat. Megelő rét és legelő nélkül. Kiszámították, hogy ezzel a táplálkozással egy sertésnél körülbelül 14, az ökrnél 25 pengő takarított meg, a tejgazdász pedig husz százalékkal tehető olcsóbbá.

A feltalálók még az esőt is vegyi uton állítják elő. A székény tetején zárt medence van. Aból szivárog naponta a vegyi eső a polcokra. És pedig mind a tízre, mert az alapzatuk likacsos és átszivárog rajta.

A tisztogatással, öntözéssel és aratással együtt az egész termeléshez egy embernek napi egy órai munkája szükséges.

A kiadás pedig csak annyi, hogy az esőbe kerülő vegyi só egy métermázs takarmány számára 60 fillérrel kerül. Ezzel szemben az elvetett mag tíz nap alatt megőszörzödik.

A székények nagyban gyártása Londonban már meg is kezdődött, s egész Angliában telepeket állítanak fel az újítás népszerűsítésére. A székény darabja 110 angol fontba kerül. A feltalálók szerint a gép minden négyesgöle 1800-szor akkora termőföldet pótol és egy székényrel naponta egy métermázs lukoricit, árpat, vagy akármilyen terményt biztosíthat magának a termelő.

A találmány komolyságát az angol földművelésügyi minisztérium nyilatkozata is alátámasztja, amely új fejezetet vár a mezőgazdasági termelés történelmében, s különösen az állattenyésztés fellendülését reméli.

A söt Londonban állítják elő, de vegyi összetétel a feltalálók szabadalmazott titka.

Közöltük a csodálatos újítást, amely szerint egész hazákat, sőt gyártelepeket alakítanak majd át földnélküli termőföldekké. Ha beválik és elterjed, ezer hold helyett száz

polc lesz az igazi irtógyűlt nagybirtok. Száz polc, de nem Szeged, vagy Debrecen határában, hanem valamely fővárosi pinechelyiségben.

Igy halad az egetverő tudomány. Mindent kitalálnak lassan, csak az az okos ember késik még, aki azt találja ki, hogy az egész éven át dolgozó gazda a munkájából meg is tudjon élni!

Rendelet a burgonyából való szeszfőzésről

A hivatalos lap szeptember 19-én megjelent száma közli a burgonyának szeszfőzés céljára fokozottabb mértékben való felhasználásról szóló 5540—1936. M. E. számu kormányrendeletet. A rendelet kiadására azért volt szükség, hogy az ideit rendkívül jónak ígérkező burgonyatermes értékesítését azaz is megkönnyítsék, hogy szeszfőzés céljára lehetőleg csak burgonyát használjanak fel. Természetesen gondoskodás történt a rendeletben arról is, hogy amennyiben a mezőgazdasági szeszfőzőknek elegendő burgonya nem rendelkezésükre, egyéb mezőgazdasági nyersanyagokat is felhasználhassanak, való tekintettel, az az újított termék vagy termelési szerződéssel leköthet cukoripart is kifőzhessek.

Hösi emlékvatás Vargán

Varga község művelési kiviteli emlékművén örökítette meg hősi halottainak emlékt. Az emlékművet, amelyet a Szent Anna-kápolna falában helyeztek el, szeptember 6-án leplezték le. Az ünnepség szentmisével kezdődött, amelyet Bracl Gyula sádsi plébános pontifikált. Szentmise után a nap jelentőségét Szily Márton, a sádsi kerület országgyűlési képviselője méltatta magasszónyájával beszédben. Utána Blaskovics Iván dr. főszolgabíró köszönetet mondott a község lakosságának példás áldozatkészségéért. Ezután hazafias verset adtak elő az iskolásgyermek, majd a község nevében Rab Lajos telt ígértet arra, hogy az emléktáblát a legnagyobb tiszteltben fogják megőrizni. Ezután a koszorú elhelyezése következett; köztük a Faluszeveltség vargái fiókják. A Híszek-egyéneklelése után — amelyet a helybeli dalkar adott elő — az avató ünnepség véget ért. Közös ebéd után kitüntéren sikerült műkedvelőeladás zajlott le, este pedig táncmulatság, amelyen a híres ágy Gold-banda szolgáltatta a zenét. Az ünnepség megrendezéséért a babér a község farsadhatatlan kántorantóniját, Fánesty Imrét illeti. (Beküldte: Rab János aranykalásos gazda Bakonyórol).

A tiszai evangélikus egyházkerület közgyűlése

Szeptember 18-án tartotta közgyűlését a tiszai evangélikus egyházkerület a debreceni evangélikus templomban. Lichtenstein László országgyűlési képviselő megnagy beszédeben rámutatott a világszerte elharcapódó ateizmus (istentagadás) elleni küzdelem fontosságára. Továbbiakban a kormány kulturpolitikájáról beszélt Lichtenstein és helyeslele a kormány törekvéseit, mert — mint mondotta — a kormány kultúrpolitikáját az a nemes intenció vezette, hogy államomnyi iskolát egyesítse és hazafias nevelési szempontok hasznának át. Végl javaslatot tett, hogy hódoló táviratban köszöntsék a kormányt, és üdvözöljék a külföldön utuló miniszterelnököt.



„Beöltöznek” az angol tartalékosok. Az angol fennhatóság alatt álló Palcsintinában a zavarások annyira elhajultak, hogy a kormány az anyországból egy új hadosztályt indított utának.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A lud

termékei igen becses háztartási cikkek. A fiatalabb liba húsa, a tömött lud mája és zsírja csemegészsámba megy. Tolla pedig legértékesebb az összes baromfiaké között, mert a leguranyagosabb és legértékesebb.

De a libanevelés csak ott fizetheti ki magát, hol módunk van egy növekedéskorlatokat, mint a tenyészudakak legelőre bocsátani. Az apróvízű gyepelgőzők, a tarlókon, az apróvízű sáros területeken majdnem egész évben megkeresi élelmet és csak télen, illetve a tojásrakás idején igényel némi szakmát. Gyök- vagy gumós takarmányt. Ott azonban, hol legelőtérre alkalmunk nincs, ott kár a libaneveléssel vesztetni, mert ez csak veszteséges lehet.

Evtizedeken keresztül folytatott kísérletek eredményeképpen már minden baromfi tenyésztő azt vallja, hogy a *nesemitt magyar ludat*, vagy az *emendi fajját* legértékesebb tartani hazai viszonyaink között.

A magyar lud jobb példányai már emendi vérell nesemitte vannak. Ezért a kifejlesztett tojó 4-5 kg. súlyú. Legtöbbször fehér, ritkán sárga; és csőr és a lábak narancssárgák. Évente 15-40 tojást tojik. Nagy előnye, hogy igénytelen, edzett; finomrostu húsa vékony csontozattal párosul és nagyon jóízű mája pástétomkészítésre különösen alkalmas, miert is nemcsak itthon, hanem a külföldi piacokon is, többre becülik, mint a nagytestű kulturfajtáktól származó husárut. Tollhaszna is számottevő, mert évente 2-3-szor is kopasztható. Egy 5-6 kg-os lud testéről lekopaszthatunk 200 gram tollat, melyből körülbelül 50 gram a pehelytoll.

Tenyésztésre olyan lud ivadékaikat tartanak meg, melyek mindig egészségesnek mutatkoznak és feltétlenül jó tojó, jó kótvó volt. Legyenek jó fejletek, széles mellűek, rövid lábúak, finomszantúak és feltétlenül tiszta fehérek a *maglibák* és *gundók*. Tulnagyre teste nem érdemes törekedni, mert a tulnagyre pescesége drága takarmányon fejlődik, de nem képvisel arányosan nagyobb értéket. A tolltermelés fokozása érdekében helyes a tollasodás gyorsaságára is figyelni.

A borbetegségek

legnagyobb részét, így a megvirágosodást, megkezesedést, stb. bizonyos baktériumok, illetve erjesztő-gombák okozzák.

Hogy a betegségekől borunkat megóvjuk, célszerű lesz a következő intézkedéseket tennünk:

A szüretelésnél használt edényeket és eszközöket sterilizáljuk a forró vízben, amelyben esetleg egy kevés maróvizet is feloldotunk és kiszűrjük. Az urre horodokat a felhasználás előtt szagoljuk meg s ha azok esetleg, dohos vagy penészes szagukat, akkor azokat alaposan ki kell tisztogatni őrj: többször egymásután 2-3%-os forró sódoalddal forrasztjuk ki, majd hideg vízben öblítsük ki az ecetes szagú horodokat, míg a penészeseket ki kell fenekelni s a penészes helyeket drótkéfével, esetleg horodokapa-

róval meg kell tisztítani, esetleg legyalultatni.

A préházat és az erjesztőhelyiségeket ki kell meszelteni, majd a padlót forró, meleg vízzel felmosatni. A pincét ki kell szellőztetni, falairól a penészt lekaparni, végül az ajtó, ablakok legmentes lezárása után kén elégetésével fertőtleníteni.

A szüretelőnd szőlőt meg kell válogatni és külön szedtetni a rohadat, a penészes, valamint a földig leelőg, sáros fürtöket.

A must erjesztésének helye irányba terelése legbiztosabban sikerül, ha tisztán tenyésztett fajlétszövel ojtjuk be, melynek a budapesti *ampelológiai intézetben* (Budapest, Hermann Ottó-ut. 15.) szerezhethetjük. Ugyanott kapható a használati utasítás is.

Erjedés közben, különösen a vége felé tartanak távol a musttól a levegőt oly módon, hogy az erjedő horod akonanyilásába kotyogót helyezünk, akkor pedig, amikor a must már kikerjedt, a horodot szünlüzt felfőtjük és legmentesen bedugaszoljuk.

Mihelyt a kierjedt ubjor megtisztult, azonnal válasszuk azt el fejtés utján seprőtől; sőt abban az esetben, ha az erjesztőhelyiségre vagy a pince meleg és a seprő gyors felbomlását kell tartani, ne várjuk meg a teljes tisztulást, hanem fejtjük le az ubjort félig megtisztulva.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

A kisdíjak házi felszerelése

Hogy az iskolába járó kisdíjak holmiját mindig megtalálja s a máséval ne cserélje el, szoktaszuk rá, hogy mindenre szépen írja fel a nevét. A magunkkészítette tászkára, irkatorúkára is ragasszunk monogramot, azt pedig ne engedjük, hogy a gyermekek otthon egymás íróját, radírját, vagy rajzfűzetét használják, mert aztán ha bepiszkolódik, vagy elvesz valamelyiket, kész a nagy családi háborúsg, mindegyik a másikat okolja s gyanúsítja a tett elkövetéséért.

Bekötött könyveit a kisdíjak vasatagból kék, vagy fehér papírra csomagolja be, amelyek pedig csak fűzve vannak, azoknak *házilag kemény fedelet készíthetünk*. Pappendekliből kivágunk két megfelelő nagyságú könyvbortó lapot, hosszabban az egyik oldalán vízszonsszalag összeragasztjuk azokat, azután vízszonssal, vagy valamilyen tartamintás kartonnal beborítjuk, a belső oldalát pedig szépen kibéleljük. Két oldalt hosszabban a borítólapok széleig közel, belülről *„slinglit”* varrunk, amelyekbe a bekötendő könyv fedőlapját be lehet húzni. Vázonból is meg lehet csinálni ezt a külső borítófedelet, melyre aztán szines pamutlat valami kis mintát varrhatunk ki.

Ugyanigy készíthetünk keményfedelű *irkatorlát* is pappendekliből, de ezt elegáns papírral beagasztjuk. A szalagnak való nyílást előre kivágjuk a deklin s csak azután végezzük el a beborítást és bélelést. Az *uszonna- és kézimunkabátáskor* már a must számkörmök emlístét tetünk s azokat leghelyesebb raffiafonással, vagy horgolással elkészíteti. Fiúk részére azonban, akik rendszerint nem szeretnek kosárrakát magukkal hordani, az uszonnákat vízszonsszalagból is össze lehet állítani. Papírból készítsük el előbb a szabásmintáit ábrákformára s a minta után kivágnva, a vízszonsszalagot, gépelljük körül.

A fent felsorolt tárgyak készítését *háziipari tanfolyamaink* keretében bárki elsajátíthatja. Kézigyiséget szerez, s ízlését fejleszté általában a falusi leány s asszony, aki a

Péti só

Öszilvetéseknek

a bevált magyar nitrogénműtrágya, nélkülözhetetlen. Kérjen díjtalan ismertetőt! Péti Nitrogén Műtrágyagyár R. T. Budapest, V. ker., Nádor-utca 21. szám.

Apró jótanácsok

Hogyan telepítsük a gyümölcsöket és háziköret? Erre a kérdésre ad választ a *Növényvédelem és Kertészet* legújabb száma. Ismertet a legjobb csomagoló fajtákat, az idej szürettel kapcsolatos tudnivalókat, a díszcserjék szaporítását, cikket közöl a legkorábbi szőlőmetszéstől, a gyümölcsös ősz vételező munkáitól, a must erjesztéséről, az őszel vetendő növényekről, a legjobb házilag elkészíthető rovarölő permetezszerrel, stb. A dusan illusztrált, szines gyümölcsképet is közöl két szaklapból a *Növényvédelem* kiadóhivatala (Budapest, Földművelésügyi Minisztérium) egy alkalommal, lapunkra való hivatkozással, díjtalanul küld megrögzötlen.

Gyógygyógyítására, esztis baktériumok, gyümölcsök, stb. heres legelőik birtokában gondoljunk. Zárt udvaron drágán él és alig tojik. Ritkásoló hangja miatt lakások közelében sok bosszúságot okoz. Évente 60-80 drb. tojást, keménybájú és apró (45 gram) tojást szokott tojni. Húsa ízletes, a fogycserjék emelkötő. Tetsessége kifejlesztés korában 2 kg. Takarmányozásának alapveit a pulkákvaly azonosak. Egy kakas mellé 4-6 tyúk oshtható be. A kakas nem könnyen kibővíthető, meg a tyúktól. A kakas hangja erősbb, síssága, állébenye és teste fejlettebb, hát hosszabb. A tyúk 2. A kakas 1 évnél tovább maradjon tenyészésben. Áprillisan kezdi meg a tojást. Jóssok lerakását. Szivesen tojik lóva. Rossz kólt és rosszabb vezető, tolt to-

Mi a helyzet a sertéspiacon?

Az aradalmakban és ipari hízaladokban jelenleg a hízósertésállomány *nagyon* a *multévnél*, a könnyű sertések száma viszont *csökkent* a *tavalyival* szemben. A folyó évi malcázások kielégítő. A sertés és sertésörmek elhelyezésére elég lehetőség van. A fogyasztó szempontjából megnyugvással szolgálhat, hogy a külföldről kinált zsír- és sertésárak nem olyanok, amelyek az árak túlzott emelkedését előidézhették. *Nincs tehát olyan körülmény a piacon, amely nagyobb árkiegészést adna okot*. Az új tengeri megjelenésről sem várható az állat- és husárak rohamos esése. A jó tengeritermes betakarítása ugyanis elhárítja a gázdátót a veszedelmét, hogy állatállományát takarmányhiány miatt meg a tél beállta előtt elkötyavetjéle. Ellenkezőleg: *lehetőséget ad minél több állat nevelésére és hízalására*. Az új tengeri tehát nem nyújt az árak tekintetében pillanatnyi előnyt a fogyasztónak, hanem biztosítékot ad arra, hogy a *termelő állatát felvehesse, hízalhasa és a fogyasztópiacon hosszú időn át egyenletes árak mellett láthassa el árval*.

Ételreceptek

Sajtostlesve. Világossárga vajarántást készítsünk, reszelt sajtot adunk bele, személyenként körülbelül egy evőkanállal számítsa. A sajtos rántást felszereljük 30 centiméterrel. Apró darabokra tördelt és sóvízben puhára főtt makaront levestelbába tesszük, elkerüljük előzőleg összeabart tejfőlel és tojássárgával s a forró levest rászórjuk.

Szilvésvésze. 36 dekagramm lisztet, 12 deka vaját, 2 tojássárgát, 1 deci tejt, 2 deka össemoroszolt élesztőt, 1 kanál porcokrot és picit sól öszedolgozzuk. A tésztát kisdorukú és vajjal jó kikent tepsiire rakjuk. Tejét megrakjuk szilvével és hosszabban megvárjuk kizavóval. Hossz megintjük cukros tífú forró szilvével s főzőlaj közestés után forró sütőben megsütjük. Nyégyságtészes darabka végra, vanília cukorral megszórva, tálaljuk.

Krumpliszerelnye. Gyenge krumpliszeztá készítsünk egy deka élesztővel. Mikor megkelet a tésza, vékonyra kinyújtjuk, derelyeszagatóval kiszagatjuk, reszelt parmezánjal megtöltjük, levestelbába tesszük, elkerüljük előzőleg összeabart tejfőlel és tojássárgával s a forró levest rászórjuk.

Kiflitüfildung. Hat kiflit felvágunk apró karikára, cukros tejfel leforrasztjuk. Három tojássárgát 3 kanál porcokrotal öszedolgozzuk, 3 tojás habját, 10 deka darát díót és 10 deka porcokrot, levestelbába tesszük, meg a anyag s a forró levest rászórjuk, meg a anyag s a forró levest rászórjuk, meg a anyag s a forró levest rászórjuk.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfi tenyésztés a törvényesen védett Rákoshegyi baktériumlólló elleni védelem érdekében

Rákoshegyi baktériumlólló

széles. Kapható és megrendelhető csak **IFJ. ALICZKY OTTÓ** Budapest, VII., Dohány-utca 68. I. Árak: Demjónaiál Budapest 3 4 6 8 10 15 20 30 40 70 90 110 130 150 170 210 250

Tanfolyagos prospektus a lap olvasóinak ingyen!

HIREK

Nem való vagy...

Nem való vagy, nem való vagy Te
szegényes háchoz,
Nem ütök a gazdagságod egy koldus
fűjához.
Féltreálló az utadból, vagy tipoj a
[sárba]:
Néked mindent megbocsátok, világ
[legszebb] lány.

Titánom már a szemeidet rédm. moso-
[lyogni],
'Asz' is tudom, hogy miattam kell Né-
[ked] zokogni.
Ne titkold a könnyeidet, a világ hadd
[lássa]:
Egy más nélkül nem élethetik ügysem
[a világot].

MOLNÁR FERENC
(Csorna)

Vonaton...

Rohan az éjben,
Valkúttében.
Főnt szikraorlán.
Alattunk vágyón,
Mellettkül fák,
Az éjt hastitják...

... Most folyó hidján,
Mint bőszi Titán.
Alattunk víz sodra
Moján tova,
Majd éles sivitás...
Állomás.

Szelepen gőz
Sziszegve tudál,
S újra nekélődül.
Rohanunk bőszen
A töltésen.
Előre... tova,
Ki tudja, hova? ...
Mint az élet utján,
Vakon száguldván!

Ifj. BATHA KÁLMÁN
(Nagytkós).

Az új kenyér zsolozsmája

Megadtam Uram
újra
az új kenyér
asztalunkra.

Mily édes illata van,
ízletes, ponzása béle,
kemény harcot vívtünk
érte.

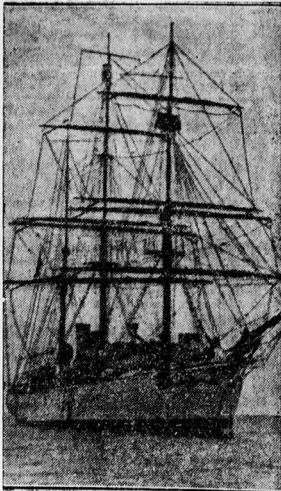
Te láttad, hogy hullt arcunk
verejtéke.

Te engedted meg, hogy
elnehegessük a magot,
kihagyjuk felni, adatai esőt
és nevelő harmatot,
hogy kalászá nőttön
és teremjen magot: arany!
S megóvta, ha fölöttünk
dörgő fellegben mulattad
hatalmad.

A harcot, míg törtük a rögöt,
s a verejtéket,
várt, mely kezünkkel a
kévére serkelt,
nem panaszoljuk, Atyánk
hiszen elő jó szövedvény,
ha Te közelinkbe van:
Csak arra kérünk:
szegény pórnedvet
soha el ne hagyj!

CSONGRÁDI SÁNDOR
(Komádi)

Szenzációk ajánlat. Ot pengős
havi részletre is szállítunk budapesti,
éves lakással bíró családoknak gyö-
nyörű állásokat, férjfelkötőket mérték
után is. Quitt férjfelkötőcélok
(Budapest, Király-utca 32., sa-
rokház). Egyben felhívjuk olvasóink
szives figyelmét, lapunk mai számá-
nak 3-ik oldalán megjelent olesó ma-
radékcsövet- és textúrákat csak az
udvarban, Király-utca 32., hirdeté-
sére és kérjük az ott jelzett olesó
árakat figyelemmel olvasni és egy
próbarendelést a cég áruinak el-
csőségéről és elsőrendű minőségé-
ről meggyőződni.



A „Pourquoi pas“ (Miféért ne?) nevű francia lutasó hajó,
amely a világhírű sarkutatóval, Charcot dr.-ral és harminöt főtől legénységgel együtt elsüllyedt. Csupán egyetlen ember — a harminchatodik — menekült meg egy fadarabba kapaszkodva.

Október 4-én nyílik meg a katolikus nagygyűlés megnyitása október 4-én, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a Kerepesi-Úti Útő-verseny pályán, melyet erre az alkalomra átalakítanak. A pálya több, mint 15.000 ember befogadására alkalmas. Ugyancsak vasárnap délután tartják meg az eucharisztikus körmenetet, amely a Bazilikától vonul az Országház előtti térre.

Lelekész gazdasági tanfolyama. Szarvas községnek és környékének tízezerrel protesztáns laklése felkérte a földművelésügyi minisztert: rendezzen számukra mezőgazdasági tanfolyamot, hogy a lakosság gazdasági elhelyezkedését szakszerű hozzáértéssel segíthesse. A tanfolyam most végződött szép sikerrel és a záróvizsgálaton a miniszter képviselőjeben Gulácsy Sándor dr. főigazgató veit részt.

Jó termés lesz kukoricából és burgonyából.

A földművelésügyi miniszter szeptember 19-iki televételezése szerint **tenyeriből jó termés várható.** A tengerivel bevetett terület kat. holdanként országos átlagban 13,02 q, összesen 25,932,483 q szemes terméstermés várható. — **Burgonyából** jó termés várható, mert kat. holdanként országos átlagban 53,24 q, összesen pedig 27.191,476 q termésre van kilátás. — **A cukorrépa** jó termését ígér: Kat. holdanként országos átlagban 128,88 q, összesen 11.020,018 q cukorrépa termés várható.

— A szőlő terméskültsége általában romlottak.

Tornyai János meghalt. A magyar képművészetnek súlyos gyászra van: **Tornyai János,** a kiváló festőművész, a magyar Alföld szerelme, vasárnap hosszas szenvedés után, 67 éves korában meghalt. A magyar Alföld festőpétája, java mestereink egyike volt Tornyai János, aki 1869-ben született Hédmétegyásárhelyen, egyszerű földművesülőkötől.

Millió és millió ember tudja egész Európában, hogy nem költséges passzív, nem ártalmas szenvedély az osztályorszájék, amely a legdemokratikusabb intézmény és igen nagy fontossága van az ország gazdasági életében. Az osztályorszájék feladata, hogy mindenki — a legszegényebb néprétegekben is — felélessze az önzalmat és a nehéz viszonyok mellett is az életésztét, kedvet és reményességét fejlessze, fokozza. A m. kir. osztályorszájék állandó állami felügyelet és ellenőrzés alatt áll. Az új jótékonyt előlőnében megjavították. Több, mint 94,0 millió pengőzt soroltak ki 5 hónap alatt. A főnyeremények: 400.000, 300.000, 100.000, 70.000, 55.000, 50.000, 45.000, 40.000, 35.000, 25.000 pengőzt, 21 darab 20.000, 32 darab 10.000 pengőzt, stb., stb.

Matuszkák hazahozták. Matuszka Szilvesztert szeptember 19-én, miután Ausztriában az élveves fegyházbüntetését kitöltötte, az osztrák hatóságok a magyar határon átadták a magyar detektíveknek és fogházöröknek. A batorbágyi rémet a fővárosba hozták, s a Markó-utcai fogházban helyezték el. Ott várja a halálos ítélet végrehajtásának idejét. Matuszkák állandóan figyelik, hogy kárt ne tegyen magában.

—
Megjelent a hortörvény végrehajtási utasítása

A szeptember 20-iki hivatalos lapban jelent meg a **hortörvény végrehajtási utasítása,** amely nevesebb hortörvényi származásának számszerű bizonyítását nyújtó törzsnél igazolást írja elő. A minőség biztosítása érdekében közfogyasztás céljára csak **legutóbb kilenc főtől** fogva szőlők szeszartalmú borok forgalomba-állításának megkönnyítése céljából a rendelet az **eddig mennyiségű kortól-összesítések mecsartása feletti elbocsátást a rendelet egyoldalú szőlőszét és őrdeszt szereti felügyelőre,** valamint a vegykezelési és vegyvizsgálati állomások arra kijelölt tisztviselőjére bizza. A járásonként működő borellenőrző bizottságok a vonatkozó rendelkezések értelmében a jövőben csak törvényhatóságoknál lesznek megalakítandók.

Kétszázat kaszárkoresztet ítétek le. A pécsi törvényszék **Szűcs-tanácsa szeptember 18-án** hirdetett ítéletet a **bajai kaszárkoresztetek ügyében.** A legulsosabb büntetését **Köch Ferenc** kapta, akit a törvényszék **négyhónapi fogháza**ra ítelt. Nyolcvadikot **egyöt három hónapig terjedő fogházbüntetésre** ítétek. Száz-tizenhét **vadított 14 nap fogháza**ra, míg két fiatalokot dorgálásra ítélt a bíróság. Hetvennyolc **vadított**nak a büntetését **háromévi próbaidőre fel-függesztették,** két **vadítottat pedig felmentették.**

Egy orvos megtalálta a saját sírját. Beresa megtelepítésben vitéz **Reisinger** becses és bukeri a magyar követség orvosának. Egy kirándulás alkalmával meglátogatta a brassói hősi temetőt, ahol legnagyobb csodálkozással saját fejféját látta a következő felirattal: „Itt nyugszik dr. **Reisinger Gyula,** 39. évi és királyi **nyalozó-éremmel** orvostudományban. Elhunyt: 1887. évi. Róvid kutatás után kiderült, hogy az orvostudományi tisztviselője esett el és a legényt mint **Geiringer** temették el, mert nála voltak **Reisinger** főhadnagy igazoló iratai.

Kiszúrta a szemeit, hogy szabadjuljon a börtöntől. **Kremsben** egy fogoly borzalmas módon akart megszabadulni a rá váró büntéstől. **Berger György** harmincéves artístát gyilkosság gyanújával terhelten szállították be a krensi ügyészség fogházába. **Berger** valahol át halotta, hogy vakokat nem lehet szabadságvesztésre ítélni és ezért egy tüvel éjnek idején **mindkét szemét kiszúrta.**

Sodolajost tojt egy lyuk. **Vermosá-lykelt** fokföldt (Délfrancia) városka mellett egy baromfitenyésztőtelepen egyik **Susac-fajú tyúk 14 deka súlyú 221,6 centiméter hosszú, 18% centiméter átmérőjű tojást tojt.** A hatalmas tojásban egy második és abban egy harmadik tokéletes tojás volt.

—
A békecsabai mezőportvásár

Szeptember 20-án zajlott a **békecsabai mezőportvásár.** A vásár vége felé kialakult árak, a jelenlegi külföldi értéksüléshöz viszonyítva, rendkívül magasnak mondhatók és 96-98 filléres, sőt 1 pengős nivón mozogtak. **Ezek az árak: 10-12 júliról magassabbak az egyhétből átlagosan elérhető áraknál, így tehát a vásár termelői szempontból kímélő eredménnyel zárult.** Amennyiben a fenti árakon kerülhet a vagon került átadása.

Vonati elé vetette magát. A debrecen-budapesti gyorsvonat szeptember 17-én délelőtti **Tápisálynag és Magdolnatelep** között elütött egy 50-60 év körüli munkáskülsőjű férfit. A vonat azonnal megállt, de a **derékban kettészelt ember már nem lehetett segíteni.** Egy közeli szomszédok állítása szerint az ángyalos férfit kórházba felvitték, **hosszát várakoztat a vonaton, amíg megkeresi előtötte magát.**

„Vég nélküli uton“

Ezen a címen jelentek meg **Majzik Márton** legújabb versei egy kis füzetben, amely huszonkilenc költeményt tartalmaz. Az író nem kell la-punk olvasóinak bemutatnunk, csendes, halkszavú verseit évek óta közzük. Új utakat most sem tör, de szemlélődése az ő egyszerű tárgykör-reiben finoman és nemesen mélyül. Egy-egy gondolata mestersen egyszerű, bár a formának még mindig nem teljesen ura. A füzetben több alkalmi költemény is található, amelyek sikeresen szavalhatók. A füzet megrendelhető **Majzik Mártonnál, Mesterszázlós.**

Ötvenszázalékos vasúti kedvezmény a Turul Szövetség propagandá-hetén. A **Turul Szövetség** által rendezett **Magyar Nép Hete** kiállításra a rendezőség 50 százalékos utazási kedvezményt biztosított az állami vasuton, a helyiérdekű vasuton, valamint a hajón a vidékről és külföldről érkezők számára. Az utazási kedvezmény igénybevételére jogosító igazolványokat a **falvakban a községi előjáróságokon** lehet beszerezni. Az 50 százalékos kedvezmény szeptember 20-én éjféltől lép életbe és október 14-én éjfélig tart.

Halál sokkocs közben. **Dávid Károly** (temesvári kereskedő, az elmúlt hét egyik napján igazlans sakkjátszámát folytatott egyik barátjával. Játék közben hirtelen szívroham kapott, összeesett és meghalt. **A orvosok szerint a játék legalma óta me.**

—
Engedélyezték a tengerikivitel!

A **Magyar Kalkülációs Hivatal** közlése szerint a tengerikivitel új államokba, melyekkel a fizetési és áruforgalóra nézve külön megállapodásunk nincs, szabadon eszközölhető. E rendelkezés célja, hogy az ide igen nagy terjedelmű és része export utáni értéksültesse.

—
Filléres vonatok. A Magyar Királyi Államvasutak igazgatósága szeptember 27-én **útszám** a következő filléres és ünnepi vonatokot indítja:

- 1. **Budapestről Salgótarjánba.** A metnertéri jegy ára 2.90 pengő.
- 2. **Budapestről Nyíregyházára.** A metnertéri jegy ára 5.40 pengő.
- 3. **Budapestről Kiskunhalasra.** A metnertéri jegy ára 3.10 pengő.
- 4. **Budapestről Iszákra (Fülpusztaújszénánál).** A metnertéri jegy ára 2.20 pengő.
- 5. **Budapestről Szegedre.** A metnertéri jegy ára 5 pengő.
- 6. **Budapestről Badacsonyra.** Ez a vonat a balatonmenti állomásokon megáll. A metnertéri jegy ára 4.20 pengő.

A **husáru jó piaci ár** és ezzel kapcsolatban a napról-napra értéksüléshöz való átalálomlány megkivánja a legteljes gondosságot. Házilátásunkra kikészítendő veszedelmes a közgazdasági szférában fertőző betegség és nem utolsósorban az érvágytalanság is. Mindkét haj ellen kitűnően védekezhünk a **Rákosszegi Bakteriárium fertőtlenítő és érvágytalanságtörrel,** melyről minden gazdálkodó csak elismeréssel nyilatkozhat. Itt és a többi köztudott, hogy a kártevő rög szubtilis-szebb beszámoló és hálaladta. Szeptember elsőjéről leszállított áron kerül forgalomba. Férjelez a lapban megjelent hírdetést, kijelöl róla ismeret prospectus, vagy rendeljen próbára még ma. Cím: **Ifj. Aulitzky Ottó, Budapest, VI. Dohány-u. 68.** I. Posta-takarékpénztári csekkékszámunk 34 027.

Egy íltas ember szörnyű közléseán. Az országuton eszméletlen állapotban, vérbegöngyval találák meg **Kenderesi János** 35 éves jánosalmi gazdát. Főbe tébb helyen be volt zuzva és fél fejéről hiányzott a bőr. A mentők a kórházba szállították, ahol eszméletre térve, kijelentette, hogy nem tudja megmondani, mi történt vele. A eszméltség nyomozta ki, hogy íltas állapotban ment **Kenderesi** az uton, a **lovak megijedtek s Kenderesi leest a kocsiról, de a lóba fenakodt. A lovak kólmotérokban át vonzódtak maguk uton. Állapota súlyos.**

Jó házszeren játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olesón **Reményi** országos hírlap hangszertelepon **Vásárol-** (Budapest, VI.15, Király-utca 58-59.) Kérjen álmintost, 51. számú árjegyzéket, abból válasszhat.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Ez évi adókönyvemben mult évi teljesítem van. Az adóügyi jogyom nem akarja az idei adóműt leszámítani. Helyese-e az eljárás? (Sz. M. Gyöngyösháza.) — **Felelet:** Az év végén mutatkozó tulifuztet a fennálló érvényes rendelkezők szerint a folyó évben elől adóknál úgy kell tekinteni, mint befizetést. Az adókövetés tehát ugyanúgy van, mint az előző évben, a tulifuztet pedig befizetésnek kell figyelembe venni. Ennek az észvi elől adókra annyival kell kevesebbet fizetni, amennyit a tulifuztet kitez.

Kérdés: Az új fővárosi lakbértelt szabályzat szerint tartoznak-e a lakók liftpénz fizetésre. Ha igen, mennyit és milyen időben. Idegeneknél mennyit liftpénz szedhet a házfelügyelő? (K. F. I. házfelügyelő, Budapest.) — **Felelet:** Az új lakbértelt szabályzat a következőképpen szabályozza a liftpénz fizetését: A bérlőadó a bérletiű külön felvonódijat nem szedhet, kivéve, ha a bérletiű a bérletkötés előtt írásbeli megállapodást nem kötött. A felvonódijat csak akkor érvényes, ha a felvonódijat a bérletkötés előtt megállapodással, melyenként és menetenként határozza meg. A felvonódijat a megállapodásban meghatározott összege azonban személyenként és menetenként a hat fillert nem haladhatja meg; ha pedig a felvonó ugyanahhoz a családhoz tartozik és ugyanabban az épületben lakó személyek együttesen használják a felvonódijat menetenként nem haladhatja meg a hat fillert. Ha a felvonót a bérleti jogviszony fennállása alatt szerelték fel, a bérleti felvonó használatát csak akkor lényegelheti, ha a fenti keretek között a bérlőadóval megállapodott a fenti szabályzat alapján az épület bérletére, az albérlőre, valamint a bérleti vagy albérlő házánpórhöz tartozó személyekre. Idegeneknél reggel hat órától este tizig 20 fillert, este tiz órától reggel hatig 10 fillert felvonódijat szabad szedni. Ha a felvonót több idegen használja egyszerre, legfeljebb husz, illetve este tiz óráig maximum 40 fillert szabad szedni összesen. Ha a felvonót lakók és idegenek együttesen használják, a díjak külön-külön számítandók. Hatóságai hivatalos (pl. tiszt orvos, kézbetűző) elvételre eljárások során, valamint hadigondozási igazolványt ellátott I-IV. járadékostulny hadirokkantnak a felvonót is óráig szabad használni.

Kérdés: 1. Erdemesei mezőgazdasági szakiskolát végzött? Nincs-e már sok olyan egyén, aka elvégezte az iskolát és állást nemgsem kapott? 2. Milyen előképzéssel fogják venni fel a tejipari szakiskolát? (Ifj. Kaszintó János, Békéscsaba.) — **Felelet:** 1. Az ilyen dolgot általánosítva nem lehet megmondani, mert az állami iskolákban az állást nemgsem kapott? 2. Milyen előképzéssel fogják venni fel a tejipari szakiskolát? (Ifj. Kaszintó János, Békéscsaba.) — **Felelet:** 1. Kapható mérészeti könyvek a következők: Ignácz Sándor: Mérészet. Ára 480 peng. Héjas Endre: A sikeres mérészeti kézikönyv. Ára 6 peng. Valtó Árpád: A mérészeti vezérfontala. Ára 6 peng. 2. Az állami szőlőtelepek októberben jelentik be vesszékészletüket a földmészügyi minisztériumnak. A minisztérium október végén közhírré fogja tenni uszjok, rádió, stb. utján, hogy hol és mennyit vesszékészletet készítenek eladó. Ezen közhírré után kell ennek kérti a vesszékészlet a földmészügyi minisztérium szélesített osztályában. Valószínű árak a következők: Sima vesszékészlet Rápari portallal 20 P. Berlandier (Teleki St) 35-40 P. Aramon Gan (rindli) 21-30 P. ugyanezek gyökereken kétszerannyiba kerülnek. Felteszem, mert a piros szin a 100 éretet egészégre pariparknak természetesen szin.

H. I. Rulczay. A Vadparaz az évek folyamán már az összes állati körtevőket ismertette. A fotoszabakat (ziszik, cserebogár, stb.) többször is. A lövőben is fogunk ezekkel cikizni. De talán nem minden emberben, mert a piros szin a 100 éretet egészégre pariparknak természetesen szin.

Zalabéri Faluszevesség. Egy darab rajnai forint (néves forint), ha az a díjlelvében, mint járandóság van biztosítva, maj pénzértékeben 2 1/2 fillert (kettő pengő, maj 12 fillert) számít. Az 1857. évi pótkönyvben szerint ugyanis 1 néves forint, amely azelőtt 100 fillert képviselt, ma 100 új krajárért értéket ugyan osztják értéket. Ezt a 100 osztrák értékű krajárért Weikere Sándor a korona-

alap behozatalakor 210 fillerre változtatta át. A rajnai forint jelenlegi értéke tehát 2 aranykorona 10 fillér. Egy aranykorona most 1.16 pengő, amiből beszerzéssel megállapítható a rajnai (néves) forint mai ellenértéke: 2.44 pengő.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

F. J. Budapest. Nem hiszünk, hogy a szobába lopott holdfény vakitana! Vigyáznál kell a versek értelmére is! — P. B. Szombathely. Közlünk belőlük — Ifj. K. J. Budapest. "A sóhaj" címet a közlegető várók sorába írtattuk — O. F. Mátreszőlés. A könyv előállítására nem látszik találat. 500 példánnyal egy példány önköltséget Ára 78 fillér volna. Ez azonban az ön számára sok. Nem kell tehát 200 oldalra mérvetelni, ennek fele, stb. negyede is elég. 50 oldalon körülbelül 35-40 vers elég, ennél többre egy versfeletben nincs is szükség. Ebben az esetben 10 példányt könnyebb volna eladni egyenként, mint az ismerők körében. Egyébként lépjen érintkezésbe Majzik Márton (Mesterszállás) költőársával. Akinek most jelent meg az újabb versfüzete, bizonyosan szívesen utazgatja Önt. — K. F. I. Kőtelek. Az "Őszi szellő" című közölhető.

Kiméletlen járulékbekajrtá Kuszentmiklóson

Évek óta hangzottak a kuszentmiklósi gazdák azokat a bajokat, amelyeket a határükben aluszodó csatornák okoznak. Már kezdték fogva panaszoknak a nagy csatornájáruléki miatt is, amelyet nem tudtak torlesztetni, ugy, hogy ezek a hátralekötök évek multán nagymértékben megszapordtak. A gazdák a folyó é tavaszán is súlyos árvízjárárt szenvedtek és biztosan remélték, hogy járulékaik torlesztéseze halasztást kaphatnak. Ennek ellenére mégis elrendelték, hogy az ártéri hátralekötök záros hátralekötök alatt be kell a gazdáknek fizetni, ami az érdekeltek körében súlyos aggodalomra ad okot, mert az elemi csapások és az amugy is rossz termés következtében a gazdák nem tudnak kötelezettségeiknek eleget tenni. Az adóügyi hatóságok szigorú eljárásnak hajrtják be az elmaradt járulékokat és a fizetni nem tudó gazdáknek nemcsak állatait és terményeit foglalják le, hanem, hír szerint, arra akarják a gazdákak rábírti, hogy szükség esetén ingatlanuk elköltöztetése árán is rendezzék tartozásaikat. A kuszentmiklósi gazdaság most a kormányhoz fordulnak orvoslásért.

Kivitelünk a tavalyinak többszöröse ugrott

Buzakivitelünk augusztus hónapban 819.702 q-t tett ki. Ezzel a gazdasági év lebonyolított kivitele tizeszeresét érte el a tavalyi hasonló időszakra.

Roszló augusztus hónapban 72.897 q-t exportoltunk. Kivete a gazdasági év lebonyolított kivitele körülbelül hatszorosát érte el a mult év hasonló időszakában illetve mennyiségnek.

Lisztből augusztus hónapban 40.206 q-t exportáltunk. A gazdasági év lebonyolított kivitele kétszeresét érte el a mult év hasonló időszakában elért mennyiségnek.

Frisz gyümölcsből a gazdasági év eleje óta 342.190 q-t exportáltunk a mult év hasonló időszakában kivitt 88.850 q-val szemben.

ADÁS-VÉTEL

Vennék törzskönyvezett, választott bikaborjut. Cim: Somogyi János kisgazda (alsó), Nagybörzöny, Hontmegye.

Eladnék egy darab tenyészbikát; hazai vöróstarka, nagy foltokkal; másfél éves; tenyésziszovalványval ellátva. Cim: Somogyi János (alsó), kisgazda, Nagybörzöny, Hontmegye.

A tűztorony

Irta: Karl Hans Strobl Vécsey Leó fordította

Most Peder ismét eltorlaszolta a csapajót nyílással. Előbbi kabút álma ideje alatt az örült, ugy látszik, kivágtá a faajót záraját és kaposait s hatalmas erővel félrelokte a föléje állított nehéz ládákat. Peder szétsejtette az egyik ládat és a deszkákat keresztbe fektette a sötét nyílás felett. Munkája közben minden pillanatban előlört a kés, ugyhogy csak a legnagyobb elővigyázattal tudott dolgozni. A gyöngye gálat azután mely az ő birodalma és az örület pokka közé emelkedett, telerakta mindenféle lommal, amit csak kamrájában talalt. Most mindaddig biztonságban érelette magát, ameddig el nem alszik. De tudta jól, hogy Knut mindent el fog követni a fény kioltására a arra, hogy a pusztulás borzalmát hozza a viharban tévelygő hajósokra.

Nem mert egy percre sem megállni, lepihenni, mert félt attól a borzasztó kabútságtól, amely szabad zaskmányává teszi Knut támadásainak. Időről-időre hallgatózott Peder, hogy mozdul-e lent valami? De Knut aludni látszott, vagy pedig az örület újabb fázisába került, amelyben minden tevékenység megszünik. Péntek déltájban Peder kiolthatta a lámpákat. Az ég világosabb lett és elég fényt adott, hogy a tenger messze távoláig megmutakozzék.

Hogy a rendkívüli fáradság el ne nyomja és ében tudja magát tartani, Peder fel is állt kezdeti szalagáláni szobájában és végre is állandó körforgásba jutott. Ezt azonban hirtelen abbahagyta, amikor rájött, hogy akaratlanul is Knut mozdulatait utánozza. Borzavda védekezett a gondolat ellen, ami elől nem torlaszolta el magát, hogy Knut betegsége ragadós és a tartós együttélés az örüllet az egészéges embert is megörjiti. Ez a gondolat mind mélyebben merült tudatába és nem hagyta többé el.

Öntudatlanuk utolsó maradáka azt sugta neki, hogy valaminek történnie kell. A szétvert szerény egy szilánkja új gondolatra hozta. A legborzasztóbb erköldözéssel a szilánkok éles ékké hegyezte és minden erejével beburuzta a lyukas fogba. Az életető fájdalomtól átjárva, nekidit a falnak és visszafojtott egy kiáltást.

De itt volt mégis egy jóbat. A gép. Tudta, hogy a gép nem hagyja el. Ameddig a lámpák égtek és a torony kiköltöztö fényjelzést a tengerre. Peder nem volt egyedül és a lámpák mindaddig égnek, ameddig a kamrában levő nagy petróleumtartályban tart a készlet, amely szellemesen alkotott vezetékcsövek segítségével folyik bele a lámpákba. Eppen az imént gyözött meg róla, hogy a folyadékmerő vasszekerénye még elegendő folyadékennyiséget mutat.

(Vége következik.)

REJTVE NYEK

1. Szórejtvény.
cukor családó
(Beküldte Békefi László Zalaokpányból.)

2. Szórejtvény.
T gyilkol fa
(Beküldte ifj. Nagy István Szentendréről.)

3. Szórejtvény.
aszpirin L oss opvauj 2 drb.
(Beküldte ifj. Németh Boldizsár Mihalófalról.)

A rejtvények megjelölését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 42-ik számban közöljük.

Kérjük olvasainkat, hogy a rejtvények megfejtését til napon beüti okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az alávészírt megjelölt nevet nincs módunkban közölni.

A 36-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Náropsapok.** 2. Szórejtvény: **Szivárvány.** 3. Szórejtvény: **Értelező.**

Megejtették: Ozoróczy Ferenc, Tarcsay Erzsike, Szalay József, Csató István, Csernekői Béla, Zózer Emil, Nagy János, Széles Gábor, Wieser Erzsébet, Vargha Anna, Szűcs Ferenc, László Gizella, Csizsar Béla.

Íratlaközpont nyertes: Csernyekői Béla (Szentendréről) és Csizsar Béla (Debrecen.)

A 37-ik számban közölt rejtvények megjelölését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jóvó héten közöljük.

Arany-ezüst beváltás
a legmagasabb napi áron

Szigeti Nándor és Fia
ékszerés

Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

